

1947

HODINY POSLEDNÍHO SOUDU

Američtí vědci, kteří se účastnili vývoje prvních atomových bomb, se scházeli i po jejich dokončení a po odchodu z hlavní laboratoře na kopci Los Alamos v Novém Mexiku. Mnozí pocítovali výčitku za svůj podíl na vývoji této superzbraně a na dvou stovkách tisíc mrtvých v Hirošimě a Nagasaki. Usilovali proto o to, aby se atomové bomby dostaly pod mezinárodní kontrolu, ale to američtí a sovětské politici samozřejmě nemohli připustit. Už v roce 1945 založili tito specialisté *Bulletin of Atomic Scientists of Chicago*, na jehož stránkách si vyměňovali názory. A když o dva roky později měnili obálku časopisu, požádal fyzik Hyman Goldsmith výtvarnici Martylu Langsdorfovou: „Vymyslete nějaké měřítko, které bude odrážet základní změny v úrovni nepřetržitého nebezpečí v jaderném věku.“

Malířka vybrala hodiny, které mají ukazovat, jak daleko do je katastrofické půlnoci. První číslo časopisu s obálkou, která ukazovala, že do konce světa zbývá sedm minut, vyšla

Hodiny posledního soudu vznikly v roce 1947. Na obálce červnového čísla časopisu *Bulletin of Atomic Scientists* ukazovaly, že do konce světa zbývá sedm minut.

Nejvyšší míru nebezpečí zaznamenal *Bulletin of Atomic Scientists* v roce 1953 – pouhé dvě minuty do půlnoci. Obě supervelmoci už tehdy disponovaly vodíkovými bombami. Bomba, kterou USA odpálily 1. 11. 1952 v Tichém oceánu byla sedmsetkrát ničivější než ta, která byla svržena na Hirošimu.

Nejlépe na tom byl svět v roce 1991 po pádu železné opony a po definitivním zmaru snah KGB zvrátit poměry v Sovětském svazu během srpnové krize, z níž vyšel jako vítěz Boris Jelcin (na fotografii z roku 1991) a tehdy prozápadní politici. *Hodiny posledního soudu* ukazovaly celých 17 minut do atomové půlnoci.

v červnu 1947. Vznikly *Hodiny posledního soudu* (*Doomsday Clock*). Od té doby vycházejí na každé obálce *Bulletinu*. Jejich hodnotu určuje ke konci každého roku Rada pro vědu a bezpečnost, která současně časopis řídí. Tvoří ji světově uznávaní odborníci nejen na jaderné riziko, ale i na změnu klimatu a využívání nových technologií.

Hodiny se nastavují podle okamžité situace. Proto neobrážely například kubánskou raketovou krizi a strach Sovětů z manévrů v západním Německu. Tyto události byly

bez potíží vyřešeny několik týdnů před rokováním Rady. Nejlépe na tom byl svět v roce 1991 – 17 minut do atomové půlnoci.

Nejvyšší míru nebezpečí zaznamenal *Bulletin* v roce 1953 – pouhé dvě minuty do půlnoci. Obě supervelmoci, Spojené státy i Sovětský svaz, již zahájily zkoušky vodíkových bomb, nejničivějších verzí těchto strategických zbraní. Stejnou hodnotu ukazovaly *Hodiny* v prosinci 2018, protože světoví vůdci se nemohli dohodnout na omezení raketojaderného arzenálu a vyšly hrozivé zprávy o změnách klimatu. Diskuse o klimatu vedly v roce 2017 k hodnotě dvě a půl minuty.

Ke dvěma minutám se svět vrátil v lednu 2018, kdy severokorejský diktátor Kim Čong-Un po neúspěšném jednání s Donaldem Trumpem řinčel zbraněmi.

Když na počátku roku 2018 severokorejský diktátor Kim Čong-Un vyhrožoval jadernou válkou, *Hodiny posledního soudu* ukazovaly stejně neblahý čas jako v roce 1953.

Od 23. ledna 2020 se riziko opět zvýšilo – na 1 minutu 40 sekund. Důvod? Předseda Rady pro vědu a bezpečnost Jerry Brown vysvětloval: „Nebezpečná rivalita a nepřátelství mezi supervelmocemi zvyšuje pravděpodobnost jaderného omylu.“ A dodal: „Změna klimatu krizi jenom zhoršuje.“

Hodiny posledního soudu se staly pro západní svět nepochybnou autoritou.